

Marcin Świetlicki -outsider zaangażowany

SPIS TREŚCI

WSTĘP 3

ROZDZIAŁ I. MIEJSCE MARCINA ŚWIETLICKIEGO W DUCHOWEJ SYTUACJI
TERAŹNIEJSZOŚCI. ZWIĄZKI Z POKOLENIEM „bruLionu” 5

ROZDZIAŁ II. WOBEC ZAGADKI ISTNIENIA 13

1. CZAS I PRZESTRZEŃ 13

a. Perspektywa temporalna - zakorzenie w tymczasowości 13

b. Zurbanizowana forma przestrzeni 21

c. Przestrzeń intymna 34

d. W „labiryncie” 45

ROZDZIAŁ III. ŚWIAT KOMPROMITOWANYCH WARTOŚCI 55

1. MIT RZECZYWISTOŚCI I HISTORII 55

2. MIT POEZJI I POETY 68

ROZDZIAŁ IV. KILKA UWAG O POETYCE 80

1. PODMIOT LIRYCZNY 80

2. KONWENCJA „ENTWICKLUNGSROMAN” 84

ROZDZIAŁ V. INSPIRACJE I KONTEKSTY 92

1. „NOWOJORCZYCY” - REWIZJE 92

2. BURSA, WOJACZEK, RÓŻEWICZ 101

3. BIBLIA 112

4. EGZYSTENCJALIZM SARTRE'A 117

5. ŚWIATOPOGLĄD GNOSTYCKI 121

ZAKOŃCZENIE 125

BIBLIOGRAFIA 127

WSTĘP

Podobnie jak kiedyś Bursa i Wojacek tak obecnie twórcą budzącym skrajne emocje jest bezsprzecznie Marcin Świetlicki. Z jednej strony bowiem to poeta kultowy, już w tej chwili określany przez przychylną mu część krytyki

„najzdolniejszym twórcą lat dziewięćdziesiątych”, „największym spośród debiutujących w »bruLionie«”. Z drugiej zaś strony u części odbiorców budzący niesmak licznymi prowokacjami, występami z głośną (również w sensie dosłownym) grupą „Świetliki”, językiem niestroniącym od wulgaryzmów. U podstaw tej pracy legła chęć bezstronnego, by nie powiedzieć obiektywnego, przedstawienia dotychczasowego dorobku tego nie najmłodszego już przedstawiciela młodego pokolenia. Świetlicki bowiem urodził się w 1961 roku w miejscowości Piaski koło Lublina. Mówi się o nim jednakże: „poeta wielkowiejski”, „poeta krakowski”, ponieważ opuścił rodzinne miasteczko i zamieszkał w Krakowie. O konsekwencjach wynikających z takiej decyzji traktuje drugi rozdział niniejszej pracy, w którym określając przestrzeń tej liryki staramy się jednocześnie wskazać niesłuszność zarzutów, jakoby wybór Świetlickiego był podyktowany względami komercyjnymi jedynie, tudzież wpływem o’haryzmu i poezji amerykańskiej.

Pozycję autora Schizmy określają liczne przyznane mu nagrody. W 1990 roku otrzymał Grand Prix Konkursu na Brulion Poetycki, w rok później Nagrodę im. Georga Trakla, a następnie Nagrodę im. Kościelskich. Pierwszy rozdział tej pracy jest próbą usytuowania Świetlickiego w, jak to określiliśmy, duchowej sytuacji terażniejszości, co więcej określenia go poprzez związki z pokoleniem „bruLionu”, które zbyt często ujednolica się i traktuje jako pewne zjawisko wspólne.

Powszechnym przekonaniem jest również przeświadczenie o outsidersyzmie, „ucieczce z socjofery” autora Pieśni profana. W niniejszej pracy w rozdziale trzecim staramy się prześledzić grę, jaką wiedzie z czytelnikiem Świetlicki i wskazać zarówno owo „odcięcie się” jak i... paradoksalnie swoiste zaangażowanie w problemy rzeczywistości lat dziewięćdziesiątych. (Stąd taki właśnie tytuł pracy).

W przypadku młodej poezji istotne jest również osadzenie jej w tradycji literackiej, nie zawsze w całkowitej z nią zgodzie. Inspiracje Świetlickiego okazują się jednakże dosyć wyraźne i czytelne. Zajmujemy się nimi w piątym rozdziale, wskazując korespondencję tej twórczości nie tylko ze zjawiskami z dziedziny historii literatury, ale szeroko pojętej antropologii kulturalnej czy filozofii.

Pokazujemy ponadto dwa interesujące aspekty poetyki Marcina Świetlickiego: kreację podmiotu lirycznego i konwencję Entwicklungsroman. Nie zajmujemy się natomiast szerzej poetyką, ponieważ dotychczas ten problem nie został poddany analizie, w związku z czym wymaga gruntownych badań, a co za tym idzie - osobnej pracy.

Mamy nadzieję, iż niniejsze rozważania nakreślą nieco inny od powszechnego portret Świetlickiego – poety. Nie dziwi zatem fakt, iż staramy się mówić przede wszystkim o dokonaniach najlepszych i najważniejszych dla tej liryki.

Liczba stron	137
Nazwa Szkoły Wyższej	Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Zielonej Górze
Rodzaj pracy	magisterska
Rok oddania	2001

To jest gotowa, obroniona praca. Gdyby chcieli Państwo zlecić napisanie zupełnie nowej pracy, to zapraszamy na stronę [pisanie prac](#) - sprawdzony serwis!